

ARCHA

Zpravodaj o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Galén

Tábornická škola ČTU

Kolik stojí tři tisíce?

Líheň

Když se dívám kolem sebe, mám stále silnější pocit, že neumíme příliš ovlivňovat okolní dění.

Foto archiv Marka Fajfry

Tedy, přesněji řečeno, umíme o problémech mluvit – v hospodách stejně jako na sociálních sítích – ale málokdo se umí doopravdy zvednout a věnovat svůj čas nápravě nebo řešení nějakého problému. Jen málokoho skutečně a upřímně zajímá, co se kolem nás děje, a jen málo lidí se skutečně snaží s tím něco dělat...

Občanská společnost je hodně široký pojem. Někdo ho nahrazuje souslovím nestátní neziskový sektor. Jednu z možných definic občanské společnosti nabízí britský politolog Gordon White: „Občanská společnost je přechodnou oblastí umístěnou mezi státem a rodinou, která obsahuje organizované skupiny či sdružení, které jsou oddělené od státu, těší se jistě míře autonomie ve vztahu k státu a jsou vytvořené dobrovolně členy společnosti s cílem ochraňovat nebo rozšiřovat svoje zájmy, hodnoty nebo identity.“ Ať se na definici občanské společnosti díváme z kteréhokoli úhlu pohledu, jedna věc je jasná. Dětské spolky jsou její jednoznačnou a nedílnou součástí.

Oprostím se teď už ale od definic a pokusím se věc podívat z pohledu svého. Co nám ve společnosti chybí? Dostatek lidí, kteří jsou ochotní jít s „kůží na trh“ a pracovat pro svou komunitu. Pracovat pro ni s přesvědčením a ne s pocitem moci a vlastního prospěchu.

Dostatek lidí, kteří umí jednoznačně formulovat problémy a pracovat na jejich řešení.

Dostatek lidí, kteří mají důvěru okolí... Mohl bych pokračovat.

Jsem přesvědčen o tom, že právě dětské spolky mohou být (a v mnoha případech i jsou) „líhni“ takových lidí. Vždyť co jiného jsou týmové aktivity a hry, co jiného je zapojení dětí do vedení oddílu, co jiného je výchova, kterou dětem v oddílech, klubech a spolicích dáváme? Jsou to zkušenosti – přesně ty, které dnešní společnost tak potřebuje.

Celoroční práce v dětských spolicích je přesně tím, co děti vychovává pro budoucnost. Zvláště v dnešní době jsou tyhle spolky stále více ostrůvky „pozitivní deviance“. Je ale potřeba vytrvat. Náš vliv na děti se neprojeví zítra, za týden ani za rok. Ale děti, které dnes máme v oddílech, se v budoucnu třeba zapojí do vedení obce, města nebo třeba i státu.

Máme to jako vedoucí do značné míry ve vlastních rukách...

Jan Burda

Rada dětí a mládeže kraje Vysočina

www.janburda.cz

www.rdmkv.cz

Zpravodaj ČRDM o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Registrace

Ministerstvem

kultury: MK ČR 8135

Tematická skupina 13/A8,

ISSN 1212 – 5016

Podávání novinových zásilek
povoleno Českou poštou, s.p.,
odštěpný závod Přeprava,
č.j. 1259 / 99
ze dne 29. 3. 1999

Redakce:

Jiří Majer – vedoucí redaktor

Adresa redakce:

Česká rada dětí a mládeže,
Senovážné náměstí 977/24,
116 47 Praha 1

tel.: 211 222 870

e-mail: archa@crdm.cz

IČO: 68379439

Sazba a lito

Michala K. Rocmanová,
akad. mal.

Tiskne REFOS, Praha

Fotografie z archivu ČRDM
a jejích členských sdružení.

Toto číslo vyšlo
v dubnu 2013.

Foto na titulní straně

Michala K. Rocmanová,
Junák

Zpravodaj Archa je nekomerční
tiskovinou, která není určena
k prodeji.

Podrobné informace
ke zpravodaji Archa lze nalézt
na internetové adrese
archa.crdm.cz

Nechceme vychovávat profesionální přírodovědce

Dostat děti do přírody, nabídnout jim zajímavou činnost a dát šanci, aby samy zlepšovaly své okolí. Vedoucím poskytnout zázemí, prostředky, náměty na činnost a neomezovat je zbytečnými předpisy. Taková je filosofie Brontosauřích dětských oddílů (BRĎO).

Přestože je Hnutí Brontosaurus známé spíše jako uskupení vysokoškoláků, kteří propojují práci pro přírodu, památky a lidi s netradičními zážitky, nejsou Brontosauři dětské oddíly na druhé koleji. V současnosti působí zhruba desítky našich oddílů a klubů převážně na Moravě, s dalšími dětskými kolektivy pak naši organizátoři pracují po celém Česku.

Sázíme na rozmanitost

Na první pohled se Brďo-oddíl od ostatních neliší. Do programu ale navíc zařazujeme prvky environmentální výchovy uzpůsobené dětem a jejich potřebám. K ní přidáváme zážitky, a tím se snažíme probouzet v dětech zájem o přírodu a její ochranu. Právě o vytvoření vztahu k přírodě nám jde především. Nechceme vychovávat jen nepočetnou skupinku elitních zájemců o daný obor – jen pár znalostmi nabitých přírodovědců – ale ukázat naopak co nejširší skupině dětí, že svět okolo nás je zajímavý a stojí za to ho chránit.

Činnost probíhá po celý rok a zahrnuje různorodé aktivity. Členové oddílů se pravidelně setkávají při schůzkách ve svých klubovnách a vyrážejí také na jednodenní či vícedenní výpravy. Chceme pořádat co nejvíce akcí, při nichž děti samy aktivně přispějí k ochraně

přírody. Pomáhají proto přímo ve svém okolí – vyvěšují budky pro ptáky, v zimě přikrmují zvěř, provádějí jarní úklidy nebo třeba vysazují zeleň tam, kde je potřeba oživit nějaký zanedbaný kout. Vrcholem činnosti pak bývají letní tábory se zajímavou celotáborovou hrou. Každý oddíl má své vlastní tradice: pokřiky, symboliku a zvyky, které jej činí jedinečným nejen mezi brontosaury, ale také mezi oddíly z ostatních organizací. Každý duben se navíc brontosauří oddíly sjíždějí na víkendové Setkání Brďo a Den Země do jihomoravských Mikulčic.

Prostor místo omezení

Organizátory nesvazujeme zbytečnými pravidly. Svůj nový Brďo-oddíl může jednoduše založit parta nadšenců, a získat tak zázemí v silné organizaci. Oddílům nabízíme finanční dotaci, vlastní akreditované kurzy pro volnočasové pedagogy, vzdělávací semináře, odbornou pomoc a náměty na činnost. Už jedenáct let zápolí nejen brontosauří oddíly v celoroční ekovýchovné soutěži Duhové střípky. Ta nabízí inspiraci pro praktickou činnost a úkoly, při nichž soutěžící vyzkouší něco nového a ještě mohou vyhrát některé z cen. Pro veřejnost pořádáme výtvarnou, fotografickou a literární soutěž Máme rádi přírodu, v níž každoročně vybíráme z tisíce

soutěžních prací. Oddíloví vedoucí mají dostatek prostoru pro vlastní realizaci nápadů při práci s dětmi – a záleží tak vlastně jen na nich, nakolik se připojí.

Zaujalo vás, co děláme?

Všechny informace najdete na novém webu brdo.brontosaurus.cz. Tam si můžete prohlédnout i seznam oddílů a třeba se k některému přidat nebo se zapojit se svým oddílem do soutěže Duhové střípky. Rozšířit naše řady je snadné.

Petr Gal a Martin Kadala

Foto Václav Kappel

Tábornická škola ČTU – Akce, co se nedá popsat, ta se musí zažít!

Tábornické školy jsou důležitým prvkem ve vzdělávacím systému ČTU, která svou filosofií a výchovou k přírodě ovlivňuje tisíce mladých lidí z celé ČR.

„Tak – a je to definitivní, teď už nemůžu couvnout,“ běží mi hlavou, když odesílám e-mail s přihláškou na Jihočeskou tábornickou školu (JTŠ), na akci, o níž jsem toho tolik slyšela. Počínaje slovy chvály, jak je to skvělá akce, na kterou prostě musím jet, přes nesčetněkrát upravené historky z různých her a konče popisy, jak si tam každý sáhne na své fyzické i psychické dno.

Když o dva měsíce později stojím na tábořišti s batohem na zádech a dívám se na kruh stanů na břehu rybníka, mám smíšené pocity: zvědavost a nadšené očekávání jsou doplněny trochou nejistoty, co mě čeká, a obav, jestli to všechno vůbec mohu zvládnout. Trochu mě uklidňují další účastníci, kteří vypadají, že jsou na tom stejně jako já.

Jakmile dorazí všichni, ubytujeme se ve stanech, bažilaři (instruktoři) nás provedou po tábořišti, ukážou nám vše, co budeme potřebovat, a pustíme se do prvních seznamovacích her. Následuje večer, po ní první večerní oheň – takzvané Kolečko, kde se dozvíme, co všechno nás čeká, jak budeme rozdělení a jaká jsou tu pravidla – a konečně poznáme všechny, kteří se o nás následujících 14 dní budou starat. Uléhám pak do stanu s pocitem, že toho bylo hodně nového, ale přeci jen to nebylo nijak extra náročné, a trochu mám obavy, že to pro dnešek nebylo všechno... Hvízd píšťalky a tma všude kolem po otevření očí mě ujistí, že mé obavy byly

oprávněné. Vybíhám ze stanu – a už je tu první hra s rybníkem a svíčkami v hlavních rolích. A od té doby už se nezastavíme: přednášky o hvězdách, ohnících, vybavení, bivacích, nožích, lanech a mnohém dalším střídají kraťouchy hry na udržení pozornosti, větší hry na jednotlivce i na trigu (trojice) a konečně i velké hry o „imunitu“, do kterých jdou všichni naplno. Všechny aktivity jsou vymyšlené tak, aby testovaly to, co jsme se dozvěděli na přednáškách, a zároveň nás stále udržovaly na hranici našich možností. Celé to vyvrcholí vý-

sadkem, při kterém si na dno fyzických a psychických sil sáhneme asi opravdu všichni.

Na konec JTŠ skládáme zkoušky z toho, co jsme se naučili při přednáškách a při večerním slavnostním ohni je vyhlášen nejlepší frekventant. Toto „označení“ ale není to nejdůležitější, všem nám je líto, že už to končí a že se budeme muset rozloučit a rozjet se do šedi velkoměst.

Návrat do civilizace je krutý. Nezasvěceným se prostě nedá vysvětlit, jak jedinečných 14 dní to bylo. Od počátečního nadšeného vyprávění, co všechno se dělo a jak to bylo úžasné, se uchyluji ke stručnému: „Je to skvělá akce, jestli máš chuť, tak jed!“ A o to nádhernější je setkání s někým, kdo si to taky prožil a přesně ví a chápe, o čem to mluvím.

JTŠ je opravdu výjimečná. Myslím, že kromě spousty informací o táboření mi přinesla hodně, hlavně proto, že jsem zase o trochu víc poznala sama sebe a myslím, že mě i změnila. Doporučila bych ji úplně každému – nejen těm, kdo se věnují táboření nebo práci s dětmi, ale i všem ostatním, kdo by chtěli poznat sami sebe nebo jen získat skvělé kamarády.

Tereza „Hafka“ Štajnerová

Autorka tohoto článku je absolventkou Tábornické školy České tábornické unie. Své pocity popisuje s půlročním odstupem od realizované akce.

Mikulov zažil první vzdělávací akci

Víkend 1. až 3. března patřil v Mikulově Regionální velké výměně zkušeností (RVVZ) pro vedoucí a pedagogy, kteří pracují s dětmi a mládeží ve volném čase. Zúčastnilo se celkem 135 lidí ve věku od patnácti do čtyřiceti let a i když byla určena především Jihomoravskému kraji a kraji Vysočina, sjeli se sem také Slováci, lektori z Čech i od Zlína.

Organizátoři z občanského sdružení 7 DNÍ a Junáka Mikulov nabídli více než šedesát zajímavých dílen, přednášek, diskuzí a exkurzí. Mottem akce bylo „Budme výběr z bobulí“ a kromě návaznosti na pořadatelské město neslo také poselství pro účastníky, kteří sem dorazili osobnostně zrát.

„Všem se v Mikulově moc líbilo. Dostalo se nám mnoho pochval jak za celkovou organizaci akce a zajištění, tak za zajímavé nové programy, kde mohli vedoucí čerpat inspiraci pro svou další činnost. Škoda je, že nabídky téměř nevyužili místní učitelé, kterým jsme umožnili jednodenní vstup. Přišli jen vedoucí kroužků z DDM Mikulov, dvě pracovnice Městské knihovny Mikulov a jedna paní učitelka ze SOU,“ zhodnotila RVVZ za pořadatele Jiřina Falková. Přidanou hodnotou pro pořadatele tohoto ročníku RVVZ je kromě získání spousty nových zkušeností navázání spolupráce mezi dvěma skupinami,

které v minulosti příliš nespolupracovaly, a vytvoření nových kamarádky vztahů. To si pochvalují jak junáci, tak členové 7 DNÍ. Pohodové atmosféry, kterou tito organizátoři ve žlutých tričkách během víkendu šířili, si všimli i účastníci.

Neopomenutelnou součástí akce bylo také udělování ocenění za dlouholetou práci s dětmi a mládeží, tzv. Březové lístky (BL). Poděkování a lístek prvního stupně obdrželi: Vlastimil Mihalík, Šárka Čechová, Stanislava Rybáková, Lubor Procházka, Karel Stloukal (všichni členové Junáka Mikulov), Ilona Salajková (o. s. Kichot), Jaromír Crhan a Sylva Chludilová. Druhým stupněm BL ocenili přítomní Jiřinu Falkovou (7 DNÍ).

„Na závěr bychom chtěli poděkovat všem, kteří pomohli akci finančně a materiálně zabezpečit. Především zaměstnancům ZŠ Hraničářů a jejímu řediteli Karlu Pavlíkovi, krajským radám dětí a mládeže z JmK a Vysočiny, Městu Mi-

kulov, společnosti MND Drilling&Services, Vinařství Volařík a Pivovaru Mamut. Pomocníků a těch, kteří něco zapůjčili, zařídili nebo pomohli s propagací však bylo mnohem víc a bez nich bychom nemohli RVVZ zorganizovat,“ poděkovala náčelnice ve výslužbě. V roce 2014 se RVVZ vrací opět na Vysočinu, v tradičním jarním termínu ji uspořádá DDM Hrádek.

Občanské sdružení 7 DNÍ

Letní kemp mládeže – Pod jednou střechou

Sdružení evangelické mládeže pořádá v termínu od 7. do 14. 7. 2013 ve Strmilově třetí ročník tábora nazvaného Letní kemp mládeže

Kemp navazuje na evangelickou tradici setkávání. Původně oddělené kurzy (časově i místem) se opět uskuteční takzvaně „Pod jednou střechou“, tedy v jednom termínu a na jednom místě.

Účastníci tak mají možnost se vzájemně lépe poznat prostřednictvím společně stráveného času, strukturovaného do jednotlivých zajímavých programů, které si může každý vybrat podle svých zájmů, a poskládat si tak svůj den, aby ho vždy něčím novým obohatil. Hlavní program, který probíhá během dopoledne a části odpoledne od pondělí do pátku si zvolí každý předem – výběrem jedné z těchto čtyř dílen: biblicko-tematická (téma: Kurz první pomoci), divadelní, LARP a design. V těchto dílnách se budou setkávat vždy stejní lidé. Společně s vedoucím skupiny, pozvaným odborníkem na dané téma, připraví v průběhu kempu výstup své práce, který pak v závěru pobytu předvedou ostatním účastníkům všech skupin i přizvanému místnímu obyvatelstvu.

Pro druhou část odpoledne máme připraveny volitelné programy odpočinkového charakteru, které si účastníci zvolí na místě podle chuti. Jsou jimi např. sport, rukodílny, minikurz vaření, hudební a psychologický workshop, exkurze, návštěva v domově pro seniory a jiné.

Nebude chybět ani celodenní výlet v závěru týdne. Večery věnujeme duchovním programům a soutěžím. Nebude chybět ani večerníček. V naší improvizované čajovně ve „Stanu setkávání“ si po ukončení oficiální části programu mohou všichni popovídat, zazpívat či zahrát deskové hry.

Kemp pořádáme ve spolupráci s Česko-bratrskou církví evangelickou, za podpory města Strmilov, MŠMT a Nadačního fondu Věry Třebické-Řivnáčové. A každý rok zveme nějakou zajímavou osobnost – v loňských letech např. šachistu Davida Navaru nebo fotografa Lukáše Havlenu. Věříme, že přinese všem mnoho nových zážitků a bude je motivovat k dalšímu rozvíjení jejich schopností a rozšíření obzorů. Pomůže jim navázat či upevnit kvalitní vztahy a přispěje také k duchovnímu i kulturnímu rozvoji.

Více informací a aktuality na webu: kemp.semcr.cz

Kdo jsme

Sdružení evangelické mládeže (SEM) je křesťanská nezisková organizace, která se zaměřuje na práci s dětmi a mládeží. Navazuje na prvorepublikové Sdružení česko-bratrské mládeže evangelické (SČME), jehož fungování bylo násilně přerušeno po únorových událostech 1948.

Jsme otevřeni všem lidem bez rozdílu pohlaví, rasy, národnosti, věku vzdělání a vyznání.

Mezi naše hlavní činnosti patří pořádání týdenních, víkendových i jednodenních vzdělávacích, duchovních, sportovních, kulturních a zážitkových akcí. Spolupracujeme zejména s Česko-bratrskou církví evangelickou a působíme jak na celorepublikové, tak na místní úrovni skrze organizační jednotky. Usilujeme

o všestranný plnohodnotný rozvoj mladých lidí po stránce fyzické, duševní a duchovní. Vytváříme kvalitní a dlouhodobě stabilní organizační a finanční zázemí pro práci s dětmi a mládeží. Nabízíme mladým lidem možnost seberealizace formou vytváření a vedení nových aktivit – např.:

- Pomocí s organizací a finančním zajištěním akcí
- Právním zastřešením akcí
- Materiálním zázemím (půjčování vybavení)

Festivity:

- hudební: Churchtek, Čáslavský hudební festival, Ostravské listopadání
- divadelní: Svatí blázni
- Bigbítový týden – kurz pro začínající i pokročilé hráče na rockové nástroje
- Sjezd (nejen) evangelické mládeže – program PUB
- Báječné bál – zimní ples v Praze

Pobyty pro mládež:

- mezinárodní tábory
- LST – letní týden mládeže
- víkendové pobyty
- Letní kemp mládeže

Naučné programy:

- Kudy Komenský nechodil
- ekologický kroužek „Ježkovy oči“
- budování naučné stezky „Za humny“
- MP3 úvahy na každý den s názvem: Boží GEN
- Zabýváme se také problematikou lidských práv na Kubě.

Šárka Rokosová

Více na www.semcr.cz

Galén

Smutná zpráva přišla v podvečer 13. dne indiánského měsíce hladu roku 2013. Galénova vnučka Magda oznámila světu, že její dědeček Jan Šimáně opustil tento svět v 89. roce svého věku... Úctyhodné stáří pestré životní pouti člověka, který po většinu svého života šířil myšlenky „Přátelství rozruzněných“.

Svá poslední léta prožil Jan u své dcery Dobromily v Táboře. To už bylo v době, kdy se začal uzavírat sám do sebe a potřeboval stálou péči.

Před tímto obdobím, kdy ještě bydlel v Praze, využíval každé příležitosti k setkávání s dětmi a jejich vedoucími všech spolků a organizací, které se zabývají výchovou dětí a mládeže. Říkali jsme mu „Galén“, jehož přezdívku si přisvojil na počest svého vzoru, doktora Galéna z románu Karla Čapka „Bílá nemoc“. Byl velkým zastáncem myšlenek našeho prvního prezidenta T. G. Masaryka, spisovatele Karla Čapka i učitele národů Jana Ámose Komenského.

Celý svůj život věnoval dětem. Nena-

psal ani jedinou knihu, ale o to více se zapsal do srdcí a duší několika tisícovek chlapců a děvčat, kterým věnoval stovky dopisů, jmenovacích dekretů k udělení Březových lístků či Žlutých kvítků, k povzbuzení ke klubové, družinové i oddílové činnosti jednotlivců i velkých společenství doslova v celém česko-slovenském prostoru.

Byl spoluautorem „Velké pedagogické hry“, zaměřené na výchovu a sebevýchovu jednotlivce, která vznikala kolem roku 1965 a jejímž výstupem bylo ocenění barevnými odznáčky se symbolem březového lístku s označením „JUN“ (od slova junior – věčně mladý), kdy později vlivem společenského útlaku zůstal jen symbol březového

lístku, neboť písmena JUN u mnohých vyvolávala asociaci s junáky...

Jeho jméno nese GNF = Galénův nadační fond, který pokračuje v tradicích, které Galén zakládal. Mezi nejvýznamnější z nich patří Celostátní velké výměny zkušeností a udělování březových lístků.

Galén odešel na cestu bez značky. Pro všechny, jejichž život ovlivnil, se stal nezapomenutelným. Jeho myšlenky ztratily svého charismatického tvůrce a my všichni velkou osobnost.

**Galéne, budeš nám chybět...
a děkujeme Ti za vše!**

Břeťa Boháč

Galénova práce s dětmi a pro děti v datech

- Jan Šimáně se narodil 1. října 1924 v Praze

- Jako školák (1930 – 1941) pilně cvičil v Sokole, patřil mezi Vlčata 18. oddílu Junáka, byl aktivním členem Sdružení mládeže Českobratrské církve evangelické, navštěvoval přednášky YMCA...

- Ve dvanácti letech (v roce 1936) založil v Bělči nad Orlicí dětský klub DMMK (Družstvo mladých kamarádů a kamarádek).

- V roce 1937 (po vzniku Klubovní rubriky tehdejšího Mladého hlasatele), změnili svůj klub na celoroční, sídlící v Praze pod novým názvem KPN (Klub Parta nerozlučných, klub. číslo 8.229).

- Přes fašistický zákaz dětských organizací KPN nejen utajeně pokračoval ve své tradiční činnosti, ale rozšířil se na čtyřicet členů.

- Jan i při svém válečném tzv. totálním nasazení v Říši vedl klub Čeští lvi.

- V okupaci a až do roku 1948 vycházely pod Janovým vedením časopisy Jelení řev a Hradlo a další.

- Během května 1945 se KPN rozrostl na 300 členů a přeměnil se na dva junácké chlapecké oddíly, dívčí oddíl, smečky Vlčat, roje Světlušek a rovery.

- Po únoru 1948, který přinesl zákaz dosavadních dětských organizací, se

Jan neúspěšně snažil zachránit své junácké středisko založením samostatné pobočky Svazu mládeže a organizováním Pionýrských oddílů Junáka.

- V roce 1949 byla zakázána jakákoli propagace junáctví. Jan Šimáně byl povolán k výkonu dvouleté vojenské prezenční služby, z ní přešel na Vojenskou akademii a stal se důstojníkem Československé lidové armády.

- V roce 1956 na vlastní žádost odešel z činné služby a začal působit jako vychovatel mládeže (dva roky na učňovském učilišti v Radotíně, pak jako ře-

ditel Krajského domu Pionýrů v Praze – Karlíně).

- V roce 1960 probíhala v časopise ABC hra čtenářských klubů „Volá vesmír“. Jan se stal vedoucím Nulté stovky klubů a byl také redaktorem zpravodajství ABC.

- V roce 1965 byla při Ústředním výboru ČSM ustavena Komise malých kolektivů s Janem v čele. Jan organizoval nejen pravidelné srazy dětí, ale i „semináře“ jejich vedoucích a patronů.

Tak se v roce 1965, v počátcích existence Hnutí mikrokolektivů, zrodily Velké

Výměny Zkušeností (VVZ) a pak i zásady oceňování práce pro děti a s dětmi, začaly vznikat první diplomy a později odznaky Březový lístek-Jun.

- V roce 1967 byla Komise PO ČSM pro mikrokolektivy zrušena. Jan pak působil v redakcích Státního nakladatelství dětské knihy, Nakladatelství Albatros a v letech 1968–9 jako šéfredaktor obnoveného časopisu Skaut-Junák. Tam začal užívat přezdívku z mládí – Galén.
- Jako protest proti okupaci Československa v srpnu 1968 spoluvydal obrazový leták Nepokořená svoboda, který se stal záminkou pro jeho zatčení a uvěznění v roce 1970. Po propuštění z vězení Galén směl pracovat jen jako dělník v gumárně. Stále však spolupracoval s mikrokolektivem, které prožívaly

druhou, tentokrát ilegální vlnu rozvoje, i po odchodu do důchodu v roce 1984.

- Po roce 1989 se spolupracovníky založil a řídil redakci obnoveného Mladého hlasatele (vyšlo 22 čísel).
- V roce 1990 spoluzaložil a stal se členem nejvyššího orgánu sdružení Duha.
- V prosinci 1991 zakládá Galénovu nadaci, do které vkládá své peníze, získané z odškodnění za své věznění a nucené pracovní nasazení. Vrátil se ke svým „spanilým jízdám“ na letní tábory a Lesní školy, aby tam znovu propagoval Velkou Pedagogickou Hru, Pět Pé, ideály Žlutého kvítku, Březového lístku a Přátelství rozrůzněných.
- Kolem roku 2000 vlivem zhoršujícího

se zdraví musel omezovat své cesty „do terénu“. Soustředil se tak na rozběh činnosti „přeregistrovaného“ Galénova nadačního fondu. S pomocí starých i nových přátel začal svolávat pravidelné lednové porady neaktivnějších zastánců Březového lístku (PONS).

- Během roku 2006 stoupla nutnost zajistit dvaosmdesátiletému Galénovi intenzivní rodinnou péči, proto začátkem roku 2007 přesídlil ke své dceři do Tábora a činnosti svých přátel i následovníků pozoruje zpozvzdálí.

- Galén zemřel 13. 2. 2013.

Osobní vzpomínky na Galéna

Nejvíce mi v paměti utkvělo první setkání s Galénem na CVVZ v Náchodě v roce 1994. Do Náchoda jsem přijel až v sobotu ráno, lidičky všude ještě spali, jen na chodbě stál starší pán. Ptal jsem se ho na nějaké informace o setkání, velice ho potěšil můj zájem. Naše setkání netrvalo déle než dvě minuty a teprve později jsem se dozvěděl, že je to nějaký Galén.

O několik měsíců později jsem se s ním setkal na Lesní duhové škole na Vláře, kde nás seznamoval s březovými lístky, se žlutými kvítky a také s pěti P a přátelstvím rozrůzněných.

Tyto myšlenky mě nadchly a najednou jsem se s Galénem setkával častěji. Na různých setkáních či srazech a několikrát přijel Galén do Strakonice, na besedy do škol, na schůzky našeho oddílu Husot, přijel i na několik našich letních táborů. S dětmi hovořil především o přátelství, o jejich zájmech a mezi nás vedoucí zasel březové lístky. Vždy se mi vybaví jako nezdolný optimista, pro kterého byla činnost dětí tou největší radostí života.

Milan Hankovec – Henky (Strakonice)

V ABC snad nebylo lepšího člověka, který by tehdy dokázal zvládnout a realizovat naši organizátorskou činnost, nad Honzu Šimáně! Leckdy byl více v terénu než za redakčním stolem. A já, jako tehdejší šéfredaktor, si troufnu tvrdit, že právě tehdy v časopisu ABC se započala Galénova cesta... V ábíčku se mimo jiné zrodily JUNy, předchůdci Březových lístků, tady vznikla parta stovkařů – guvernérů, čili systém or-

ganizátorů a spolupracovníků na klubové činnosti. Z nich se později mnozí přidružili k činnostem a aktivitám, které Galén organizoval a rozvíjel. Nic na tom nezmění skutečnost, že jsme se po několika letech v názorech částečně rozešli a Honza z redakce ABC odešel.

Vlastislav Toman – Hadži (Praha)

Galén byl přítomen v mém životě po dobu třiceti let a společně strávené chvíle jsou jako střípky kaleidoskopu, skládající zářivě barevný vzor. Zůstanou měňavou vzpomínkou v mé mysli, vzpomínkou často neuchopitelnou, trochu jako vůně. Je těžké vybírat...

Galén měl velkou schopnost zaujmout mladé lidi, získat si jejich pozornost a hlavně lásku a obdiv. Myslím, že to

bylo především proto, že k mladým – a vlastně k lidem všeho věku – přistupoval s otevřenou duší, bezelstně a s důvěrou.

Nepoučoval, spíše se vyptával, zajímal se o jejich život, názor, povzbuzoval... K takové upřímné nabídce bezpodmínečného přátelství nemohli mladí ani děti a zůstat hluší. Galén byl člověk, který žil pro druhé, na svoje pohodlí a materiální potřeby byl velmi nenáročný – někdy jsme měli pocit, že snad nemusí ani jíst, jen když si může s malými táborníky povídat. O deku navíc proti chladu srpnové noci ve stanu by si nikdy neřekl, o jeho aspoň minimální táborové pohodlí jsme se tak trochu zpozvzdálí postarali sami... To byl náš Galén, tak zůstává v paměti mé i mnoha členů našeho oddílu Dívčí Trojka z Ostravy.

Iva Škrovová – Víki (Odry-Kamenka)

Na Galéna mám spoustu drobných vzpomínek, které jsou propojeny světem jeho osobnosti, ve většině z nich sedí před dětmi a zaníceně jim vypráví o Modrém životě a žlutém kvítku – odznáčku, který má člověk na klopě, když žije a koná správně, večer ho uloží „do sametu“ a za občasně „ukročení“ se potrestá tím, že si ho druhý den nepřipne. Galén tím vyprávěním a svým charisma dokázal děti pro Modrý život získávat.

Nás, vedoucí, pro změnu zcela nadchnul nadčasovou myšlenkou „Přátelství rozrůzněných“, která zcela vizionářsky vedla ke spolupráci dětských organizací, jež by jinak spolu soupeřily a škodily si tím. Právě „Přátelství rozrůzněných“ přineslo soulad mezi organizace na Náchodsku a pomohlo nám založit silnou neformální koalici, která vlastně funguje dodnes. Průzračnost a funkčnost této myšlenky mě nikdy nepřestala udivovat.

A pak mám jednu velmi osobní vzpomínku. Navštívila jsem Galéna v jeho bytě v Praze na Vinohradech, když jsem chystala program náchodské VVZky. Žil sám mezi množstvím knih, časopisů a kopií dopisů, centrem bytu byl psací stroj. Po nějaké chvíli jsem odhadla, že nejvíc Galén potřebuje, aby tam někdo uklidil. Chopila jsem se vysavače a už podle váhy odhadla, že ho již dlouho nikdo nevysypal, po jeho otevření jsme s Galénem zírali do po okraj napěchované prachové nádoby.

Když jsem ho přinesla od popelnice vyčištěný, měl Galén pro mě uvařený čaj a řekl: „Víš, ty jsi taková zachránkyně. Zachraňuješ organizace, Březové lístky, VVZetky a teď i můj vysavač.“

A pak jsem mu představila koncept VVZky, který byl úplně jiný, než byl Galén dosud zvyklý a čekala jsem mohutné protesty a ochranu zavedených tradic. Ale on dokázal k mému údivu velkoryse akceptovat naše inovace a naopak nás v nich povzbuzovat. Což s ohledem na jeho věk bylo pro mě obdivuhodné. Díky jeho posvěcení tak vznikla z debaťního klubu velká vzdělávací akce pro stovky vedoucích. Galén na ní oslavil 70. narozeniny.

Lída Pohanková – Kolčava (Náchod)

S Galénem jsem se prvně setkal v roce 1995 na jedné besedě ve škole. A okamžitě mne nadchl svým vyprávěním o svém životě, práci s dětmi, březových lístcích a žlutých kvítcích – v ten okamžik jsem měl jasno, jakým směrem se já a můj oddíl budeme dále ubírat.

Začal jsem si s Galénem dopisovat a bylo to pro mne, jako bych si psal přímo s prezidentem (tenkrát s panem Václavem Havlem.) Stejně tak jsem se k němu hrdě hlásil na CVVZ, na kterých jsme se těž potkávali. Určitě znáte ten pocit, když vás osloví jménem nějaká vážená osoba a vás hřeje, že si vás pamatuje, že vás zná i jménem. I na to jsem byl pyšný a hřálo mne to u srdce. Je toho moc a moc, na co si ve spojení s Galénem vzpomínám. Jsem za to moc rád. A i když jsem někdy nesouhlasil se vším, co Galén řekl, nebo udělal, vždy jsem si ho obrovsky vážil a vážím dodnes.

Jednou zavtipkoval s myšlenkou, jestli 12 stupňů březových lístků není málo. Co s těmi, co už jsou nositeli zlatého BL. Řekl, že by stálo za zvážení, jestli se neposunout ještě kousek dál a k pyramidě 12 BL přidat další. Řekl tenkrát: „Ještě by mohl být třeba platinový, nebo diamantový BL.“ Myslím, že právě Galén by si jej právem zasloužil!

Petr Vaniček – Matěj Radar (Sokolov)

Když jsme v roce 1990 založili s kamarády klub Žlutého kvítku „Stříbrný půlměsíc“ a z redakce Mladého hlasatele nám přidělili číslo KŽK 65 a odepsal nám guvernér nulté stovky Jan Šimáně, který se podepsal jako Galén, pustili jsme se vervou do plnění úkolů dlouhodobě hry...

To jsem ještě vůbec netušil, co pro mě Galén bude znamenat.

Moc jsem to netušil ani v době, kdy s nadšením sobě vlastním dorazil Ga-

lén do Třebíče na besedy po školách a oddílech. Když jsem s ním na CVVZ v Náchodě v roce 1994 jako dvacetiletý seděl a řešil kandidaturu Třebíče na pořádání CVVZky, už mi bylo jasné, že mě jeho myšlenky ovlivní na celý život.

Za těch dvacet let jsem se s Galénem setkal bezpočtukrát. Na CVVZ, besedách, PONSech, srazích... Několikrát byl v Třebíči a spal u nás doma, několikrát jsem já přebýval v jeho pražském bytě plném knih, šanonů a krabic s archivem a korespondencí... Vždy se živě zajímal o dění v našem oddíle v klubech na Třebíčsku, o srazy, které jsme pořádali, o naše malé časopisy, které jsme vydávali. Vždy nás bezvýhradně podporoval a jen nás lehce směřoval... Byl to Galén, kdo do Třebíče přinesl březové lístky a myšlenky „Přátelství rozrůzněných“, které – ač neměly vždy ustláno na růžích – zasely semínka spolupráce mezi organizacemi, ze kterých se těšíme do dnešních dnů.

Byl to Galén, kdo od roku 1990 zcela zásadně – byť nenápadně ovlivňoval můj život. A jsem přesvědčen o tom, že to dobře věděl. Galéne, díky...

Jan Burda – Tatanka (Třebíč)

Pro časopis Archa zpracoval Jan Burda

Založena Evropská aliance pro dobrovolnictví, v jejím čele stanul Čech

Šest evropských dobrovolnických sítí a organizací založilo v pátek 8. 2. 2013 v Bruselu Evropskou alianci pro dobrovolnictví (European Alliance for Volunteering, EAV) jako svou koordinační platformu, usilující o naplnění odkazu Evropského roku dobrovolnictví 2011.

Prvním předsedou byl na následující dva roky zvolen Čech, Pavel Trantina, zástupce Evropského regionu Světové organizace skautského hnutí a bývalý předseda České rady dětí a mládeže. „Zvolení si vážím a zavazuje mě k vytvoření skutečně funkční a maximálně praktické organizace, která zvýší svůj počet členů a bude oporou v jejich aktivitách při zlepšování prostředí pro dobrovolníky v Evropě,“ řekl nově zvolený předseda EAV Pavel Trantina.

Cílem Aliance je:

- Aktivně koordinovat a rozvíjet úsilí zaměřené na náležitě naplňování Politického programu pro dobrovolnictví v Evropě (P.A.V.E.)* a ovlivňování dalšího politického vývoje v oblasti;
- Monitorovat a komunikovat vývoj příznivého evropského prostředí pro dobrovolnictví a souvisejících politik,

působit jako znalostní centrum pro dobrovolnictví;

- Koordinovat a rozvíjet iniciativy, které reagují na evropské politiky mající vliv na dobrovolníky a dobrovolnický sektor.

Zakládajícími organizacemi EAV jsou: Evropské fórum mládeže (YFJ), Evropské dobrovolnické centrum (CEV), Eurodiaconia, Světová organizace skautského hnutí, Světová asociace skautek, Volonteurope
<https://www.facebook.com/volunteeringalliance>

Tisková zpráva

– European Alliance for Volunteering

* Policy Agenda for Volunteering in Europe (P.A.V.E.) je odkazem Evropského roku dobrovolnictví 2011, zpracovaným širokou koalici téměř stovky expertů z neziskových a dalších organizací zabývajících se dobrovolnictvím – viz www.adam.cz/clanek-2012100054-p-a-v-e-priloha-archy-5-2012.html

Občanská společnost pro děti a mládež

Zažil jsem ještě v Československu dobu, kdy někteří prosazovali a někteří dokonce věřili, že vše může patřit všem...

Ti, co nic neměli, si to vzali od těch, kteří o to přišli...

Dokud bylo z čeho brát, tak to fungovalo – aspoň některým.

Ti, kteří před tím měli, tak ale těžko získali motivaci, aby se snažili něco znovu mít, a ti, co se naučili „spravedlivě přerozdělovat“, zjistili, že brát je méně pracné než pracovat.

Všechno mělo být společné, ale lidé chtěli mít i něco své, soukromé, co patří jen jim, co si mohou zavřít... A téma klíčkem pak v listopadu cinkali.

Mít vše společné, povinně vytvářet takzvanou společnost vytvořilo protitlak: starat se nejdřív sám o sebe. Slovo *privatizace* znělo nádherně... než po pár letech se zjistilo, že to pomohlo jen některým, a hlavně s tím vším staráním se o sebe, s tím individualismem je – jak vidno – obtížné například dětem vy-

světlovat, jak se starat o to společné, obecné, občanské, nebo dokonce o to politické.

Jenomže děti se dnes učí brzo nejen rusky – a mohly by se začít ptát, že například společenství se řekne *komuna* a co je teda na tom komunismu tak špatné... Kdybych jim v ten moment řekl, že ten „ismus“ a nějaké řeči o totalitě a o rozdílu mezi stádem ovcí a stádem lidí, zůstalo by asi jen u slovíčkaření aneb vaření se slovíčky. Místo teorie se zkusím podělit o něco „ze života“ – tedy z mého.

To společné se klasicky učí děti v rodině. Už dvěma sourozencům dá zabrat dělit se o hračky. Nás bylo pět. Nevím

přesně jak dnes, ale dřív byla v rodině i společná kasa a dětem se koupilo, co potřebovaly (nebo na co bylo). Dospívání je pak vždy provázeno právě tím osvobozením se z toho společného – „tady jsem já“ – potom teprve přijde překvapení dospělosti: „tady je i okolní svět“.

Těžko komu říkat, jak dnes, jak motivovat, jak nacvičovat smysl pro společenství, třeba i to občanské.

My jsme měli na gymnáziu (pardon, SVVŠ – střední všeobecně vzdělávací škola) extra vyučovací hodinu týdně „občanské nauky“, a tak mi to slovo ani moc nezní jako lákavý nadpis.

Zajímalo by mě, jak někdo z dnešní mládeže vidí ty reprízy televizních no-

vin – minus 25 let, či ty filmové týdeníky z padesátých, šedesátých let.

Já v tom stále umím číst s úsměvem nebo s pěstí v kapse (ukazovat se nesměla) – ale taková pohoda a vševyřešenost může dnes, v dnešních problémech a skandálech působit opravdu jako „selanka“.

Ne, úplně lži to nebyly – hůř – jen „vybrané informace“... Zločin vidět není – na okně vězení jsou čistě vyžehlené bílé záclonky.

Jako student elektrotechniky jsem pár roků strávil na tzv. Studentských kolejkách na Strahově.

To, co při spartakiádách sloužilo jako šatny na převlékání se tisíce cvičenců, aby uvědoměle předčili tradici sokolských sletů – byly dvoupostelové ubikace kasárenského stylu a vybavení – šedivý beton, černé rámy oken. Jako provokaci jsem si do pokoje 214/III dal na podlahu chlupatý koberec, okna jsem natřel na bleděmodro a zavěsil bílé záclony. Jako zlatý hřeb jsem si ušetřil na malý, ale skutečný zámecký lustr z broušeného českého křišťálu... I tak může vypadat občanská vzpoura.

Do okna jsem dal reproduktor a na páskovém magnetofonu jsem nahrál znělku moskevského rozhlasu „širaká strana moja radnája“ a nechal to ve smyčce hrát... Z protějšího bloku (30m?) někdo zahájil palbu vzduchovkou a já v místnosti sbíral broky.

Ještě za čtyři roky po „incidentu“ (při mých výsleších na StB) ležela tato akce v aktech tajné policie – jen onen kolega student donáščeč – donesl informaci v podobě, že jsem použil Karla Kryla... Musel jsem jeho desku přinést na StB – aspoň si ji poslechli.

Měl jsem to štěstí, přes všechny to nesoucí nevýhody, že jsem se narodil „na faře“ mého evangelického tatínka. A tak jsem v kostelních lavicích zpí-

val i jiné písně a byl hrdý na skupinky mládeže, které se plus minus mohly scházet – a například zažít už jenom možnost diskuze – i o čemkoli to tehdy byla vzácnost – natož o názorech, o světových názorech.

A to vše dohromady – mládež i dospělí – i to je dnes vzácnost.

Ve dnešní svobodě všeho k čemukoli – například i ke lhovosti – nevím, kterou tu církev bych doporučil. Ty velké teď mají velké privatizace a ty malé si privatizují od těch zkušených vše, co rychle učaruje, a jiné nevyzkoušené čáry... V Čechách bych asi musel – tak jako na jaře 68 vznikla „strana angažovaných nestraníků“ – založit českou církev „angažovaných nevěřících“.

To bych ale byl ve známé disciplíně dnešních, ó jak vtipných, prakticky nic neřešících „bon motů“.

Když už sebestřednost – vybral bych místo rady – par osobních motivů.

Moje mládežnická dvacetiletá reakce na hrůzu doby bylo nejen něco nedělat, ale zachovat si i něco kreativity a něco dělat – například namalovat šedivá okna na modro.

Shodou okolností – u toho zmíněného modrého okna jsem seděl i onoho dne, když jsem v roce 1969 přišel ze stotisícového Václaváku v tom mrazivém lednu ohně Jana Palacha a napsal možná moji neznámější píseň „Ticho“, po které byl pojmenován i ten myslím nejautentičtější filmový dokument o Janu Palachovi. (www.mikolasek.cz/ticho)

Když teď při pokusu o podporu volby K. Schwarzenberga zaznělo v oné nejdůležitější televizní „superdebatě“ i dvacet vteřin z mé písničky... byl jsem i já docela „ticho“...

V oné době bylo největší hrdinství něco nedělat.

Při plánování útěku z vězení se málokdy

řeší, co potom na svobodě. (Ne, nemám na mysli ten nedávný mediálně úspěšný rozhovor s tou paní, co plakala, že nechce amnestii, že by radši domů, do vězení.)

Jsme, pracujeme i žijeme po nelehkých letech doma už přes třicet let ve Švýcarsku – tedy v zemi, která je známá jako svobodná, demokratická, mírumilovná, úspěšná až blahobytná.

To vše je (částečně) i pravda, ale na to všechno co je i zde „jinak“ (nejen částečně), je třeba – podobně jako tehdy – něco nedělat – a zároveň si zachovat onu chuť něco udělat.

Tak jako já tehdy s tou písničkou: někdy stačí být „při tom“ a to další z toho vyplýne – když jsou oči otevřené.

S muzikou, s písničkou to jde snáz – ta kreativita má jasnou formu – a k muzice patří i publikum – a hned je z toho věc veřejná...

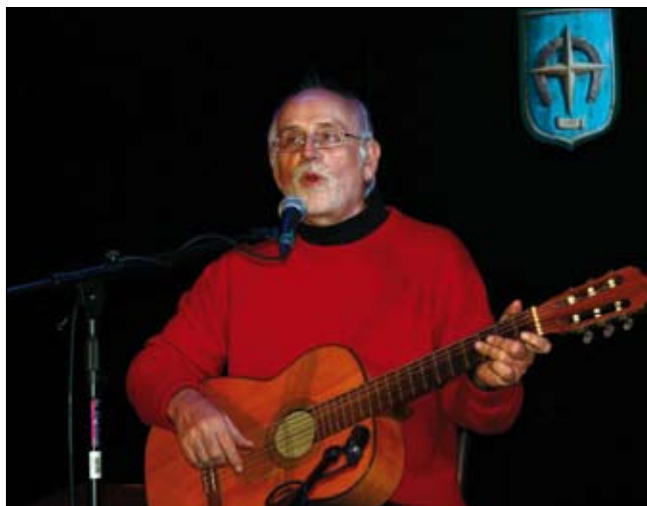
Už jsem toho napsal myslím – písmena počítaje – až moc. Možná bych se mohl příště zamyslet a porozhlédnout ve Švýcarsku, jak se zde motivuje mládež v tom všem individualismu pro to cosi společné až občanské...

Byl jsem vybídnut napsat nějaký nápad na „trenažér občanské společnosti“ – na nácvik pro to „společné“.

Zatím bych na závěr zůstal u toho zpěvu. Nejlépe společného. Zpívat se dá i sám, ale mohutný společný husitský chorál prý zahnal i křižácké vojsko u Domažlic. A jestli nezpíváte společně v kostelních lavicích, tak to někdy zkuste. Podobnou náhražkou na folkových koncertech – nebo při jiskrách u táboráku.

Zpívejte, vyjte jako šakalové – hučte hymny se Schwarzenbergem po skalinách – hlavně aby nám bylo – třeba i do žalozpěvu – hlavně, že do zpěvu. To ostatní se pak podaří.

Bohdan Mikolášek,
Zurich 8. 3. 2013

Umíme to s mladými cizinci?

Cizinci nám již dnes nejsou tolik cizí jako dříve. A téma začleňování mladých lidí z přistěhovaleckých komunit do většinové společnosti České republiky a při práci s dětmi a mládeží je v poslední době stále více probíráno.

Foto www.iyouth-project.eu, META, o.s.

V roce 2012 se mu věnovala jak evropská diskuze v rámci tzv. strukturovaného dialogu EU s mládeží a organizacemi dětí a mládeže, tak i mezinárodní projekt iYouth. Do něj byly aktivně zapojeny organizace pracující s mladými migranty v několika unijních zemích, včetně České republiky. Jak jsme tedy na tom s integrací mladých cizinců do české společnosti? Jak je na tom Vaše sdružení či organizace? A kde hledat případnou pomoc typu „jak na to“?

Mladých přistěhovalců nebo dětí přistěhovalců v naší zemi stále přibývá – a pomalu se stávají i běžnou součástí sdružení dětí a mládeže. Pro mnohá z těchto sdružení jde o naprosto přirozenou věc; jiná si nejsou jista, jak s tímto fenoménem pracovat nebo se s ním při své činnosti dosud nesetkala. Z konzultací strukturovaného dialogu v ČR i z výsledků projektu iYouth vyplynulo, že nejvíc překážek mívají mladí přistěhovalci s jazykem, jímž se v jejich nové domovině hovoří, a se systémem formálního školství. Oblast dětských a mládežnických sdružení, potažmo neziskových organizací, je vnímána jako možnost přirozeného prostředí, do něhož se mohou mladí přistěhovalci relativně snadno začlenit. Jejich zapojení do spolkové činnosti jim pak napomáhá mj. navazovat nová přátelství a upevňovat si svoji novou identitu.

Na otázku, co mohou sdružení udělat pro to, aby začleňování mladých cizin-

ců usnadnila, byla nejčastější odpověď, že v případě jejich zájmu mají stejné možnosti jako kdokoli jiný. V případě oboustranných sympatií pak nebývájí se začleněním problémy. Přesto by však odborníci, zabývající se danou problematikou, uvítali větší aktivitu dětských a mládežnických spolků. Na otázku, která opatření by jim to usnadnila, zaznívají návrhy na lepší informovanost, na případná školení dobrovolníků a pracovníků s mládeží a také na větší podporu ze strany dárců.

Sdružení překonává řadu překážek i při dosahování svých vlastních priorit a na témata, jakými je např. začleňování mladých migrantů, se zvláštní pozornosti příliš nedostává. Na druhou stranu, i v takovéto situaci je proces začleňování mnohdy přirozenější a efektivnější a aktivní mladí cizinci se stávají

i součástí rozhodovacích orgánů sdružení, vedoucími oddílů a podobně.

Jako nejvhodnější a oboustranně přínosné při prvním kontaktu mladého cizince s organizací či oddílem, zmiňovala sdružení v rámci strukturovaného dialogu především poskytnutí prostoru pro prezentaci kultury, dovedností, kuchyně, osobního příběhu mladého migranta ostatním členům sdružení či oddílu. A samozřejmě i mladý přistěhovalec musí mít zájem o činnost daného sdružení.

Odpovědi jednotlivců v rámci strukturovaného dialogu v ČR naznačily, že problematičtější je spolupráce s mladými z dlouhodoběji „zakotvených“ menšin a přistěhovaleckých komunit, nežli s nově přibývajícími migranty. Míra tolerance k novým přistěhovalcům a aktivním mladým lidem byla velmi vysoká a odezva kladná. Naopak mladí

cizinci uzavírající se do sebe nejsou logicky pro sdružení příliš zajímaví, přesto i tak se jedná o důležitou výzvu, již česká společnost dlouhodobě čelí i v jiných oblastech.

Zdá se, že při začleňování mladých přistěhovalců převládá přístup „nehovořit o tom, ale i mladé cizince prakticky zapojovat do svých činností a života sdružení“. Pokud se mladý cizinec ve spolkové činnosti „najde“, je to v pořádku; pokud ne, příliš se nehledají postupy a možnosti, jak mu to i ze strany sdružení či organizace usnadnit.

Podle výsledků strukturovaného dialogu by celkovému zlepšení v oblasti začleňování mladých migrantů pomohlo více podporovat nově příchozí mladé cizince k zakládání vlastních organizací, ale i více spolupráce a sdílení zkušeností mezi organizacemi, které se tématu věnují, a těmi, které o něm zatím

Projekt iYouth se snaží pomoci sdružením dětí a mládeže

Mezinárodní projekt iYouth přivedl dohromady právě několik neziskových organizací zaměřujících se přímo na aktivity s mladými migranty. V rámci tzv. peer review (učení se navzájem a porovnávání výsledků a dopadů jednotlivých aktivit zapojených organizací), vyvinul speciální tréninkovou webovou platformu, která nabízí zdarma zájemcům z řad jednotlivců i sdružení a organizací informace o tom, jak mladé migranty do své činnosti více zapojit. Všechny materiály jsou k dispozici v češtině, ale i v angličtině, francouzštině, němčině, finštině a polštině, včetně kontaktů na partnerské organizace v jednotlivých zemích.

rantů jsou stěžejní stejné principy, na nichž stojí i činnost členských organizací České rady dětí a mládeže, tedy zapojování mladých lidí do činnosti sdružení včetně jejich rozhodovacích mechanismů. Zároveň je stejně důležité mít k dispozici dostatek informací o případných zvláštностech a osvědčených aktivitách. Tyto informace nabízí i projekt iYouth, a to skrze svoji on-line školící platformu. Tam se můžete sami více dozvědět o tom, jak podpořit např. Vaše sdružení a organizaci, ale i to, jak si na tom Vaše organizace vede v porovnání s ostatními i v celoevropském prostoru. Určitě se tedy jedná o cenný zdroj informací, který stojí za pozornost i pro nás, organizace a sdružení dětí a mládeže.

On-line školící platforma projektu iYouth

www.iyouth-project.eu

Na školící on-line platformě naleznete například:

- **Informace o začleňování mladých lidí v EU**, o práci s mládeží, o roli sdružení dětí a mládeže jak ji sami vidí v EU.
- **Instruktažní a metodické texty** o porozumění, zapojování a podpoře mladých migrantů
- **Interaktivní kvízy**, tzv. self-assessment („sebe hodnotící“)
- **Video mladých migrantů** vyprávějící své osobní příběhy a zkušenosti se začleňováním do nového prostředí
- **Přes 30 případových studií** popisující úspěšné integrační aktivity či služby, které se osvědčily u organizací spolupracujících v rámci projektu iYouth.

příliš netuší. Podobně hovoří i výsledky projektu iYouth. Byť se výstupy obou diskuzí shodují také na částečném roztržštění finančních možností na podporu této oblasti, na jedné z konferencí projektu iYouth připomněl pan Ladislav Bánovec z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, že finanční podpora formou dotací je směřována kromě podpory základního školství také na aktivity pro předškoláky, mimoškolní aktivity, do kterých se mohou zapojit i rodiče, jazykovou výuku atd. Důraz se přitom klade nejen na integraci dětí cizinců do českého sociálního a kulturního prostředí, ale rovněž na děti z majoritní společnosti v přijímání této skupiny.

Odborníci z řad neziskových organizací i dalších institucí zapojených do projektu dbali při vzniku platformy na tři základní principy – na pochopení situace mladých migrantů, na jejich zapojování do místních komunit a na posilování jejich společenského postavení. Během procesu tzv. peer reviews bylo dotazováno celkem 203 lidí v pěti zemích a zorganizováno 88 interview a 39 workshopů z různých sfér. Účastníci peer reviews pomohli vyhodnotit činnost partnerských neziskových organizací a institucionálního prostředí v dané zemi.

Výstupy a doporučení projektu iYouth pro sdružení dětí a mládeže ukázaly, že při začleňování mladých mig-

Projekt iYouth i on-line tréninkovou platformu podpořily kromě EU, Mezinárodní organizace pro migraci, Ministerstvo vnitra ČR a Rakouska, francouzské Ministerstvo pro Sport, mládež, neformální vzdělávání a dobrovolnické organizace, finské ministerstvo pro vzdělávání a kulturu a řada dalších organizací a institucí na místní i regionální úrovni. Českým neziskovým partnerem na projektu je META o. s. – Sdružení pro příležitosti mladých migrantů (www.meta-os.cz). Další informace o problematice v českém jazyce naleznete na stránkách české sekce Mezinárodní organizace pro migraci www.iom.cz. Do projektu byla zapojena mimo jiné i partnerská Rakouská rada mládeže.

Jan Husák, Česká rada dětí a mládeže

Komunikace, osobní kontakt a vstřícnost

To jsou poznávací znamení čtyř laureátů Ceny Přístav – starostů tří měst a jednatele komerční firmy – jejichž vyjádření vám v následujících odstavcích předkládáme. Berte je jako malou pozvánku k návštěvě informačního serveru České rady dětí a mládeže (ČRDM) Adam.cz, který rozhovory s nimi publikuje v nezkráceném, plném znění.

sháněla snadno. Když jsme se v obecní radě shodli na tom, kde usadíme tyto Jestřáby, pak již po dohodě s náčelníkem jsme místnost upravili, oni si ji vyzdobili podle svého a následovala nájemní smlouva. Byl to oboustranně dobrý počín.

(Starosta Tuchlovic Ing. Karel Burda v rozhovoru „Šanci poskytnutých dětským neziskovkám jsem nemusel nikdy litovat“)

Podpořil jste některý z větších projektů v poslední době? Který z nich považujete za zvláště zdařilý – a proč?

Podařilo se zajistit dotaci a následně vybudovat dětské hřiště, v současné době je zažádáno o dotaci na sportoviště s umělým povrchem včetně tartanové dráhy, která bude sloužit nejen pro mladé hasiče, ale i pro širokou ve-

řejnost. Také připravujeme program Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta – v rámci něj bude realizována naučná stezka nebo úprava zahrady v mateřské a základní škole.

Existuje něco, co se nepovedlo?

Jistě, že se vše nepodařilo. Ve vztahu k mládeži mne nejvíc mrzí, že se mi nepodařilo založit oddíl junáků. Obec v současnosti nemá prostory pro tyto účely.

Poradil byste neziskovkám, čím si získat podporu zastupitelstva?

Nejlépe svojí aktivní činností – sport, příroda, úklid obce atd.

Co se Vám v oblasti podpory neziskovek pracujících s dětmi a mládeží osvědčilo?

Hlavně komunikace, osobní kontakt a vstřícnost.

(Petr Červený, starosta Hajnice v rozhovoru „Podporu zastupitelstva v obci získáte aktivní činností“)

Ve Vaší obci působí již přes dvacet let woodcrafterský kmen Jestřábi. Především díky Vám může plně využívat bezplatně pronajatou klubovnu. Můžete prosím stručně shrnout, co všechno tomu předcházelo, co bylo z Vaší strany nutné pro to vykonat?

Ono to je vždycky trochu opačně. Nově vzniklá iniciativa musí nejprve prokázat svoji životaschopnost a teprve potom následuje pomoc obce. Tak to bylo také s woodcrafterským kmenem Jestřábi. Když jsem viděl úžasný zájem a nasazení vedoucích kmene a nadšení a zápal dětí být dobrými, tak ta pomoc se

Zastupujete firmu HENNLICH s.r.o. Ta vytvořila přímo Dárcovský fond, který podporuje nápady a projekty mladých lidí. Čí nápad to byl, takový fond vůbec vytvořit?

Neziskové aktivity v Litoměřicích, kde naše firma HENNLICH sídlí, jsme podporovali již od samého počátku podnikání v 90. letech. Zhruba před devíti roky jsme si ale řekli, že by to chtělo přinést do této aktivity nějaký řád a směr. Z debat uvnitř firmy a ve spolupráci s Ústeckou komunitní nadací nám jednoznačně jako nejzajímavější přišlo podporovat mladé lidi, ať již jednotlivce nebo skupiny. Takže nápad to byl kolektivní a vyplynul z debat uvnitř firmy i mimo ni.

(Ing. Pavel Šumera, jednatel oceněné firmy HENNLICH, s.r.o., v rozhovoru „Mladé lidi nepodporujeme proto, abychom získávali ceny“)

Který projekt z těch podpořených považujete za zvlášť zdařilý – a proč?

Podporujeme různorodé projekty. Podarilo se nám vybudovat několik multifunkčních sportovních a dětských hřišť, které mohou využívat nejen děti ve škole, ale i široká veřejnost. Za velmi zdařilý považuji například vybudování skateparku, který vznikl na základě

Setkání ČRDM a předání Ceny Přístav 2012 se mohlo uskutečnit
v reprezentativních prostorách Lobkowiczského paláce
jen díky laskavosti a ochotě Williama a Sandry Lobkowicz,
za což jim Česká rada dětí a mládeže touto cestou děkuje.

LOBKOWICZKÝ PALÁC

podnětu místní mládeže. Od počátku jsme komunikovali s místními dětmi a mládeží, kdy nám děti předkládaly své vlastní představy o podobě sportoviště a některé nápady jsme potom do projektu zakomponovali. Za velmi povedené považuji rovněž projekty oslav Keltských svátků pořádaných občanským sdružením Boii, zejména oslavy Lughnasadu, které přitáhnou velké množství návštěvníků nejen od nás, ale i ze zahraničí.

(Starosta města Nasavrky Mgr. Milan Chvojka v rozhovoru „Podpora neziskovek se určitě vyplatí“)

Zpracovali –mkr– a –maj–

Nositeli Ceny Přístav 2012 se vedle nyní citované čtveřice laureátů stali ještě ředitel odboru školství a zdravotnictví MČ Praha 3 Přemysl Hrabě a referent stavebního úřadu města Lovosice Jiří Novotný.

Ocenění jim na sklonku uplynulého roku předávala společně se zástupci ČRDM představitelka rodu Lobkowiczů paní Alexandra na slavnostním Setkání 2012.

Informace o tom přinesl kromě Archy též informační portál Adam (www.adam.cz). Ten také publikoval rozhovory, jejichž ukázky jste měli možnost si právě přečíst.

Projekt KDT se představil na jednání Česko-německé rady

Zástupce projektu Kecejme do toho (KDT) – strukturovaný dialog mládeže byl přizván k představení KDT na pravidelném zasedání mezistátní Česko-německé rady pro výměny a spolupráci mládeže, která letos zasedala v Brně ve dnech 27. 2.–1. 3. 2013.

Jak někteří zřejmě vědí, strukturovaný dialog s mládeží zdaleka není jen aktivitou v České republice. Naopak – šíření a sdílení myšlenky strukturovaného dialogu a systematictějšího zapojování mladých lidí do veřejných debat nabralo svižnějšího tempa v roce 2010 na celoevropské úrovni, kdy byl strukturovaný dialog s mládeží přijat jako oficiální nástroj komunikace mezi mladými z celé EU a evropskými institucemi, politiky a úředníky. Stalo se tak díky zapojení strukturovaného dialogu s mládeží do strategie Evropské unie v oblasti mládeže (tzv. Obnovený rámec evropské spolupráce v oblasti mládeže na léta 2010–2018). Ve stejné době byl na České radě dětí a mládeže připravován projekt Kecejme do toho, který tak logicky začal úzce spolupracovat i s odborem pro mládež Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy také na zajištění národních konzultací strukturovaného dialogu EU s mladými v České republice.

Projekt Kecejme do toho tudíž zajišťuje pro MŠMT evropské konzultace s mladými lidmi a zároveň přináší témata a názory, které mládež zajímají i „pálí“ v té které zemi. V současné době se projekt snaží spolupracovat – díky pracovním skupinám mladých aktivních dobrovolníků – i na přípravě nové Státní koncepce pro oblast dětí a mládeže. Ta by měla vstoupit v platnost po roce 2014. Postupně se projekt Kecejme do toho stal příkladem dobré praxe v celé Evropské unii, podobně jako přístup, který zvolili naši sousedé z Německa. Koordinátoři v obou zemích navíc udržovali úzké vztahy a vzájemně spolupracovali. Například při společné česko-německé diskuzi – právě na evropské téma většího zapojování mladých lidí do dobrovolnických aktivit a zlepšování jejich kvality v obou zemích i v příhraničí.

Pozvání zástupců obou projektů a organizací, které je zastiťují – České rady dětí a mládeže a Spolkového kruhu mládeže – na jednání Česko-německé rady tak bylo logickým krokem. Obě dvě střešní organizace dětí a mládeže

představily své projekty a diskutovaly s dalšími členy o budoucím vývoji, o tom, co se daří, kde jsou problémy a jaké výzvy před nimi v obou zemích vyvstávají.

Co je Česko-německá rada pro výměny a spolupráci mládeže?

Česko-německá rada pro výměny a spolupráci mládeže je mezistátní pracovní skupinou, která vznikla na základě mezinárodních dohod o přátelství a dobrých sousedských vztazích mezi Spolkovou republikou Německo a ještě tehdejším federálním Československem. Od počátku 90. let se tak každoročně setkávají zástupci ministerstev zodpovědných za oblast mládeže se zástupci z příhraničních spolkových zemí a krajů, se zástupci střešních organizací dětí a mládeže, zástupci Česko-německého fóra mládeže a dalších institucí a organizací, které se snaží podporovat česko-německou spolupráci v oblasti mládeže. Česko-německá deklarace z roku 1997 tuto spolupráci jen posílila.

V čem se strukturovaný dialog v České republice a v Německu liší?

Největším rozdílem tkví v tom, že v Německu je strukturovaný dialog běžnou

agendou Spolkového kruhu mládeže, financovanou přímo německou vládou, zatímco u nás je vše realizováno na projektovém principu. ČRDM se musí tudíž každoročně ucházet o grantovou podporu. V Německu funguje také společná Národní pracovní skupina, kde se scházejí zástupci vícera organizací a všichni společně se snaží strukturovaný dialog podporovat i na místní a spolkové úrovni. V Čechách se koordinátoři Kecejme do toho sice snaží motivovat jednotlivá sdružení, organizace a mládežnické iniciativy k pořádání vlastních diskuzí a debat, nicméně zdaleka nemají takové možnosti, jako jejich kolegové v Německu. Národní pracovní skupina fungovala pouze krátce a v současné době se bohužel omezila z pozice MŠMT pouze na spolupráci s ČRDM, komunikace s ostatními institucemi a organizacemi je tak pouze na ČRDM. Na širší koordinaci a celostátní podporu tak MŠMT, a potažmo Česká republika jako taková částečně rezignuje.

V Německu i v Čechách se strukturovaný dialog neomezuje pouze na evropské konzultace, ale snaží se probírat s mladými i národní témata. V České republice je navrhuje na začátku školního roku sami mladí, v Německu jsou určené debatou mezi všemi zapojenými institucemi na federální úrovni. V Německu se více diskutuje pomocí speciálně vyvinuté on-line platformy, v Česku se více dbá na osobní setkávání a využívání sociálních médií. Nově tu využíváme sociální síť OurSpace.cz, která umožňuje diskutovat, hlasovat o stanoviscích i uveřejňovat reakce tzv. stakeholderů (osob zodpovědných za politiku mládeže aj.). V Čechách upřednostňujeme projektový název Kecejme do toho, který se snaží navodit i neformálnější charakter diskuzí mladých lidí, v Německu se využívá pouze překlad pojmu strukturovaný dialog. Nicméně v posledních měsících se právě německá strana inspirovala i využíváním provokativního názvu a začala realizovat doplňující projekt s názvem „Dělám politiku“ (Ich mache

Politik), využívajíc např. hesla jako „Politika dle Tvé chuti“, jimiž se snaží mladé motivovat k tomu, aby se více zajímali o politické dění, především doma v Německu.

Užitím obou těchto přístupů se však snaží koordinátoři projektů podporovat i ostatní organizace a sdružení dětí a mládeže, aby samy realizovaly své diskuze a výstupy z nich následně

předávaly na jedno místo. Odtud pak mohou být dále prosazovány – na celostátní i evropské úrovni. Zapojit se tak můžete i vy – a to nejen pokud jste členy některého z plejády mládežnických sdružení, nýbrž i jednotlivci...!

Po prezentaci obou výše popsaných přístupů a diskuzi svých členů Česko-německá rada přivítala jak

přínosy obou aktivit, tak i jejich přeshraniční spolupráci. Kvitovala rovněž vzájemnou inspiraci a vyslovila přání dále podporovat strukturovaný dialog i v přeshraničním rozměru, a především ve společném evropském prostoru.

Jan Husák,

Česká rada dětí a mládeže (ČRDM)

– projekt Kecejme do toho

Výstupy Evropské konzultace strukturovaného dialogu s mládeží na téma začleňování mladých lidí (sociální inkluze)

Od ledna do poloviny února 2013 probíhala evropská konzultace s mladými v rámci strukturovaného dialogu EU s mládeží. Jak se dívají zapojení mladí lidé i organizace a instituce na téma začleňování mladých lidí do společnosti?

- Začleňování mladých lidí je jednou z priorit Národní koncepce v oblasti dětí a mládeže, v ostatních oblastech jako školství apod. se jedná o velmi ožehavou a dlouho probíranou tematiku, především ve vztahu k menšinám, k sociálně znevýhodněným lidem, k mladým imigrantům a dalším specifickým skupinám mladých lidí.

- Účastníci konzultace hodnotili sociální začleňování mladých jako poměrně přirozený proces; ze strany státu však v tomto ohledu ne vždy viděli potřebnou podporu, a hlavně jednotnou strategii a spolupráci různých organizací, institucí, škol, úřadů apod.

Problémy při začleňování mladých lidí:

- Dospělí často vnímají aktivní mladé lidi, přesto je ne vždy berou jako rovné partnery, především ve větších politických či společenských diskuzích.

- Mladí se sami neradi „nechávací systematicky začleňovat“, ale potřebují mít společnosti nastavené podmínky tak, aby sami měli zájem hledat svoji pozici ve společnosti, a mohli se tak začlenit přirozeně, podle svého zájmu.

- Mladí jsou víceméně znechuceni ze současné politické situace, což je vede k tomu, že se věnují spíše jiným oblastem – a politiku drtivá většina z nich pak ignoruje, nebo jen pasivně sleduje.

- Potřeby mladých lidí jsou velmi málo reprezentovány ve společenské debatě, chybí jim i odborné, politicky aktivní zájemci. Zájmy mladých nejsou sledovány v politickém procesu.

- Mladí se často zapojují velmi emotivně, „stádovitě“, na demonstracích apod., nicméně již jen minimum z nich má zájem zapojit se do podrobnější společenské diskuze.

- Lze konstatovat roztříštěnost řady iniciativ mladých lidí, někdy jde na vrub prosazování osobních zájmů nad zájmy mladých.

- Nezaměstnanost mladých lidí nebo jejich vytížení na brigádách nedovoluje věnovat čas většímu společenskému zapojení.

- V ČR existuje řada rizikových skupin mladých lidí, od těch sociálně či zdravotně znevýhodněných, přes mládež pocházející z venkovských prostředí, talentovanou mládež, děti rodičů s nižším stupněm dosaženého vzdělání, až

po mladé lidi bez „koníčků“, nenávštěvující žádné volnočasové aktivity, a autonomní jednotlivce, kteří jednoduše „nezapadají do hlavního proudu“.

- Lidé, kteří se do konzultací zapojili, se zmiňovali o tom, že osobně neznají příliš mnoho mladých, kteří by byli opravdu znevýhodněni.

Co mladí navrhovali ke zlepšení situace?

Především „dotažení“ diskuzí o inkluzivním (začleňovacím) školství a společnosti v jednotnou koncepci a strategii státu, která bude naplňována společně

všemi institucemi, aktéry a organizacemi. Koncepce musí být zároveň i měřítkem a vodítkem pro další zákonodárskou aktivitu v ČR.

Jan Husák,

ČRDM – projekt Kecejme do toho

Kecejme do toho nyní nově využívá pro on-line diskuse sociální síť OurSpace

Sociální síť pro mladé lidi a organizace mládeže, nesoucí název OurSpace, je ideálním místem pro diskusi on-line. Na zmíněném portále mohou diskutovat nejen studenti, ale všichni, kterých se týkají témata navržená samotnými uživateli. Debatovat mohou jak v rámci republiky, tak na úrovni evropské.

Uživatelé mohou vložit své návrhy témat k diskusi, o kterých je možné on-line hlasovat a případně je pak posunout do další fáze diskuse, kde se otevře volná debata. V rámci ní se vytvoří názorová stanoviska, z nich se vyberou ta, která mají největší podporu, a ta pak putují k politikům a tzv. „decision makerům“, kteří se příslušnými tématy zabývají.

Aktuálně se na OurSpace debatuje

o tématech jako školné na vysokých školách, pracovní příležitosti pro absolventy, studentské slevy, funkce Senátu či fungování středních škol.

Síť OurSpace vznikla jako projekt organizací a firem z několika evropských zemí. Partneři projektu jsou: Athens Technology Center v Řecku (koordinátor projektu), Národní technická univerzita v Athénách, Dunajská univerzita v Kremži, Britská rada mládeže, Babel international, EurActiv Politech, 21c Consultancy Limited a Google. Za Českou republiku OurSpace organizuje

Duha, sdružení dětí a mládeže pro volný čas, přírodu a recesi.

Projekt OurSpace nabízí i spolupráci různým organizacím či skupinám – tak, aby sociální síť byla přístupná pro širokou veřejnost. V současné době spolupracuje s Národním parlamentem dětí a mládeže.

KECEJME
DO TOHO
strukturovaný dialog mládeže

Nově se k OurSpace připojí i projekt Kecejme do toho, který pro své „kecalisty“ zajistil příjemné webové prostředí rovnou na své stránce. Kecejme do toho a jeho projektový tým tak jednodušeji zajistí vyhodnocení diskusí a následné hlasování.

Jana Votavová

Kecejme do toho ve spolupráci s Gender Studies o.p.s.

Zástupci projektu Kecejme do toho Jan Husák a Jiří Let se zúčastnili setkání uspořádaného v rámci tematické sítě projektu *Bud' v pohodě – přemýšlej rovně*. Smyslem setkání bylo sdílet zkušenosti z oblasti projektů zaměřených

na rovnost pohlaví a komunikaci tohoto tématu s mladými lidmi. Setkání se zúčastnilo zhruba 15 účastníků. Jiří Let s Janem Husákem během prezentace projektu *Kecejme do toho* představili přítomným systém workshopů a diskusí

využívaných v rámci KDT, systém komunikace s mládeží a obecně zkušenosti s vedením projektu zaměřeného na spolupráci a participaci mladých lidí.

-jv-

Do ČRDM zavítal John May, nejvyšší představitel DofE Award

Pražskou kancelář České rady dětí a mládeže navštívil v úterý 12. března John May, generální tajemník mezinárodní kanceláře programu Mezinárodní ceny vévody z Edinburghu (The Duke of Edinburgh's International Award Foundation), v doprovodu Ondřeje Lochmana, výkonného ředitele české národní kanceláře programu DofE Award a Elišky Zelendové, koordinátorky programu DofE Award v České republice.

John May a jeho čeští průvodci představili Aleši Sedláčkovi, předsedovi ČRDM a Janu Cieslarovi, 1. místopředsedovi ČRDM, inovace v české verzi programu Mezinárodní ceny vévody z Edinburghu (DofE Award, dříve známé jako Program EDIE).

Po setkání v ČRDM se John May přesunul o patro výš na ústředí Junáka, aby se setkal se starostou Junáka Josefem Výprachtickým a 1. místostarostou Petrem Vaňkem – John May je totiž aktivním skautem a místopředsedou Světového skautského výboru WOSM.

Hlavním cílem návštěvy Johna Maye v České republice bylo každoroční udílení ocenění absolventům Mezinárodní ceny vévody z Edinburghu. To letošní ve středu 13. března se stalo významnou událostí pro všechny kolem programu DofE Award, neboť do Prahy zavítal také princ Edward, nejmladší syn britské královny Alžběty a zakladatele Ceny prince Philipa, aby zde program včetně jeho nové vizuální identity a vize podpořil.

Michala K. Rocmanová

Více informací na www.dofe.cz

John May

je mj. bývalý ředitel Career Academies UK a současný ředitel Young Enterprise, podporující vstup mladých lidí na trh práce. U nás měli možnost jej poznat mnozí zástupci sdružení dětí a mládeže již před dvěma lety jako přednášejícího na Konferenci k uznávání neformálního vzdělávání, kterou pořádal Národní institut dětí a mládeže 2.–3. listopadu 2011 v hotelu Pyramida v Praze.

Pokud vás zaujaly všestranné aktivity Johna Maye, jeho životopis (anglicky) najdete například na adrese: www.johnccmay.net/scout_biog.htm

Foto Michala K. Rocmanová

Krátce z ČRDM

- Snaha ČRDM (a dalších neziskovek), směřovaná proti odkladu platnosti připravovaného Občanského zákoníku, nevyšla naprázdno. Nový Občanský zákoník zřejmě nejspíš platit v plánovaném termínu, tedy od ledna 2014; vláda nakonec datum jeho účinnosti neposunula. V reakci na zveřejněný záměr kabinetu posunout platnost nového Občanského zákoníku o rok a půl vznikl dopis ČRDM, odeslaný 19. února 2013 (e-mailem a posléze v listinné podobě) předsedům poslaneckých klubů a ministrům, který podporuje ponechání původního termínu platnosti.

- Koncem února proběhla médii zpráva o chystaném televizním kanálu pro děti Děčko. ČRDM reagovala nabídkou jeho podpory možné spolupráce. Předseda ČRDM Aleš Sedláček v dopise adresovaném generálnímu řediteli ČT Petru

Dvořákovi mj. připomněl, že ČRDM jako střešní organizace – sdružující bezmála stovku sdružení pracujících s dětmi a mládeží ve volném čase – představuje zástupce neformálního vzdělávání, který má se vzděláváním a mimoškolní výchovou dlouholeté zkušenosti. „V této souvislosti bychom rádi České televizi vyšli vstříc a nabídli případnou spolupráci. Nejen ČRDM jako taková, ale zejména její jednotlivé členské organizace skýtají nepřeberné množství námětů a inspirace pro tvorbu vzdělávacích a výchovných programů určených pro děti a mládež,“ píše předseda ČRDM.

- ČRDM se zapojila do přípravy celoevropské studie pro Evropskou komisi, jež v rámci politiky z roku 2011 (Sdělení „Agenda EU pro práva dítěte“) mapuje legislativu, politiku a praxi účasti dětí na rozhodování ve všech 27 členských státech EU a Chorvatsku. Hledáme osvědčené postupy, stejně jako překážky účasti dětí na rozhodování v ČR.

Pokud jste s vaším sdružením zapojeni do nějakého projektu v této oblasti nebo jste ve své praxi narazili na nějaké překážky, například ve spolupráci se školami či úřady, budeme za tyto informace vděční. (Kontakt: Pavel Trantina, e-mail: pavel@trantina.cz)

- Na facebookové stránce BAMBIRIÁDA – <https://www.facebook.com/bambiriada> – si můžete přečíst aktuální informace o přípravě i samotném průběhu této akce. Budete moci sdílet videa, články, reportáže a zajímavosti ze zákulisí 15. Bambiriády. Představíme vám jednotlivá bambiriádní města a pořadatelské organizace. K přečtení nabídneme i rozhovory s jejich zástupci. Nabízíme tu místo pro sdílení vašich komentářů, připomínek a myšlenek z průběhu akce. Fotografie vás budou provázet přípravou i po čas celé prezentace. Bambiriáda letos proběhne od 23. do 26. května 2013 ve všech krajích České republiky.

Kolik stojí tři tisíce?

Začnu od konce. To jsem si položil otázku, jestli mi to stojí za to. Ani jsem si neodpověděl a začal hned konat. Trhal jsem papíry a házel je do koše. Tamtéž letěly zápisky, dopisy a fotky. Zakázal jsem si vzpomínky. Prostě tlustá černá čára. Konec.

Už nikdy nic dalšího nebo podobného! Tyto řádky svědčí o tom, že nemám pevnou vůli. Papíry, fotky i dopisy jsou dávno na skládce nebo ve spalovně (těch fotek a dopisů je mi líto), ale vzpomínky a ideály jen tak nezhodíte. Bohužel. Aby nevznikla mýlka, nelíčím dramatický rozvod od stolu a lože.

Píšu o konci mnohaleté práce s dětmi. O beznaději, kterou zavinily pouhé tři tisíce korun českých.

Byly tou pověstnou poslední kapkou (to doslova) do poháru plného zklamání z předchozích pokusů o získání financí na činnost sdružení. Přesně tak vysoký byl dar státního orgánu na projekt, který přes deset let dotoval, projekt fungoval, zapojily se do něj stovky dětí a užitek přinesl ještě mnoha dalším.

Sepsání projektu na akci mi za těch mnoho let zkušeností nedělá problém. Akce byla vždy úspěšná, zkušenostmi ověřená. Tím pádem se neliší obsah a cíl projektu, zmáknuté mám i všechny další kolony jako je přínos projektu, zdůvodnění, harmonogram, údaje o organizaci, výsledky hospodaření let minulých, podporu de minimis, zařazení k prioritám atd. Takže vlastně stačí jen upravit data a odhadnout, co bude v příštím roce dražší a o kolik. To aby rozpočet projektu odpovídal skutečnosti. Práce, bratru, tak na hodinku. Další čas zabere vložení projektu do internetového formuláře. Pak ještě na-

skenovat a vložit přílohy – čestné prohlášení o bezdlužnosti, svolení k použití údajů ze žádosti, doklad o zřízení účtu, stanovy, doklad o právu zastupovat organizaci, doklad o IČ, doklad o tom, že organizace nezanikla, nájemní smlouvu a to všechno hezky ověřené. Stačí jen dojet na správný úřad, kde se za ověření neplatí, vystát chvilku frontu a je to. Suma sumárum jsem tím vším strávil sedm hodin. (V zaměstnání si mojí práci cení na 150 Kč za hodinu.)

Výsledkem této jistě prospěšné a potřebné každoroční práce je pěkný úhledný balíček potisknutých papírů (celkem 23 listů). Ještě několikrát podepsat, orazítkovat, vložit do obálky a donést na poštu. Dalších 90 minut času a 24 Kč za poštovné (volím ten nejlevnější poštovní tarif).

Pak už jen čekat, až přijde mailem radostná zpráva, že se nám na projekt dostane podpory. Kdybych v to nedoufal, projekt bych nepsal. Navíc jsme zkušená a prověřená organizace, kterou státní orgán pro práci s dětmi uznal.

E-mail přišel. Píše se v něm, že máme přezkontrolovat smlouvu v příloze (je na čtyřech listech), 4x vytisknout a podepsanou a orazítkovanou poslat zpět. Nechápu, proč to musí dělat naše sdružení. Asi je to tím, že máme víc peněz a víc volného času než státní úřad a jeho úředníci. Ze smlouvy jsem si pře-

četl, že nedostáváme dotaci, ale dar. Hurá!

Má to výhodu, nemusíme dělat závěrečné vyúčtování, stačí jen poslat zprávu o využití daru.

A pak už oči letěly na sumu finančního daru. Co? Vidím dobře? Je to skutečně 3000 (slovy tři tisíce) Kč? Mám brečet? Kde vezmu další potřebné finance? Mám sednout a psát další projekt, žádost, prosbu? Mám opět připravovat nejrůznější požadované ověřené přílohy? Kolikrát ještě? A komu a kam to vlastně poslat? Zbude mi pak vůbec čas na samotný projekt? Čas na práci s dětmi? Chce vůbec někdo (kromě těch několika stovek dětí, jejich rodičů a mne), abych tuhle práci ve svém volném čase a zadarmo dělal? Má tahle společnost zájem o mou dobrovolnou činnost? Jsem tím vůbec někomu užitečný?

Abych se uklidnil, udělal jsem si cvičné ještě malé účetnictví. Každá sranda, jak známo, něco stojí. Toužil jsem vědět, **kolik by stály ty darované tři tisíce.**

Výdaje: 8,5 hodin práce na přípravě projektu – 1275 Kč. Papír na projekt a přílohy – 25,50 Kč. Poštovné 24 Kč. Nepočítám inkoust do tiskárny, připojení k internetu, spotřebu elektřiny, tiskárnu a počítač – to vše je k sepsání žádosti o dotaci nutné. A nepočítám ani dalších 16 listů papíru na vytisknutí smlouvy a poštovné na její odeslání. To už jsem neudělal.

Příjmy: 3000 Kč.

Výsledek: Více než polovinu daru spolknou výdaje na jeho vyřadování! Tak drahé jsou získané tři tisíce.

No řekněte, stojí mi to za to?

Slávek Hrzal,

předseda občanského sdružení Klub Domino,
Dětská tisková agentura

Přípravy 8. ročníku kampaně Fotbal pro rozvoj jsou v plném proudu

Letošní podoba osvětové aktivizační kampaně Fotbal pro rozvoj se začíná pomalu rýsovat. Stejně jako loni, i letos přivítáme šestici mladých Keňanů, která spolu se stejným počtem mladých českých dobrovolníků utvoří akční fotbalový tým. Ten na přelomu června a července během tří týdnů objede vybrané regiony České republiky, kde bude prostřednictvím fotbalového míče mezi mladými lidmi propagovat ideje aktivního občanství a udržitelného rozvoje v rámci hesla „jednej lokálně, mysli globálně“. Tváří kampaně se již tradičně stane Tomáš Ujfaluši, kterého bude letos doprovázet člen české fotbalové reprezentace Gebre Selassie.

Akčním dnům kampaně budou v každém regionu předcházet přípravné aktivity. Na jejich organizaci se bude podílet i mladý keňský stážista z partnerské organizace Mathare Youth Sport Association, který chce regiony inspirovat ve využití fotbalu jako efektivní osvětové volnočasové aktivity. Děti z dětských domovů, mládež z vyloučených lokalit i široká veřejnost se může těšit na besedy, workshopy, tvůrčí dílny, výstavy,

koncerty nebo přípravné fotbalové turnaje ve stylu hry „fair-play“. Začátkem prázdnin pak do každého regionu zavítá akční tým, jehož úkolem bude všem zúčastněným dokázat, že i fotbalem lze zlepšovat svět kolem nás.

Projekt Fotbal pro rozvoj organizuje sdružení INEX-SDA ve spolupráci s regionálními nízkoprahovými kluby a volnočasovými občanskými sdruženími v obcích Hartenberk, Nepomysl,

Polička (Pustá Rybná), Olomouc, Ostrava a Praha. Kampaň je realizována díky prostředkům České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničí ČR v rámci Programu globální rozvojové vzdělávání a osvěta. Více informací o projektu se dozvíte na webových stránkách www.fotbalprorozvoj.org nebo na www.inexsda.cz

Veronika Bröcknerová,
Fotbal pro rozvoj

TOM Oftalmo na sjezdovce

Psal se 31. leden roku 2013 a shodou okolností si ne jeden obyvatel brněnských nížin nasazoval sluneční brýle a s nadějí vyměňoval zimní šatník za jarní. Ne však turistický oddíl TOM Oftalmo! Tento srdnatý oddíl tomíků, určený nejen dětem se zrakovým handicapem, totiž nahazoval na záda krosny plné rukavic, čepic, šál a hlavně lyžařských bot.

Vytouženou destinací byla tentokrát Olešnice na Moravě s malinkatou sjezdovkou a ještě menším lesním srubem opodál. Ačkoliv se okolí sjezdovky podobalo spíše jarní louce a obloha slibovala nějaký ten deštík, Oftalmo bylo odhodláno sjezdovku zdolat.

Taková poma či kotva je ze začátku vždycky tak trochu nepřátelská příšera, ale jak se píše v pohádkách, každá zlá příšera bude nakonec poražena a s námi to bylo jinak. Když dojdou síly, je tu obložený chlebík s ředkvičkou hnedle pod svahem a možnost chvilku posedět a ozkoušet olešnický lyžařský

kolotoč. Vítr vlál kolem uší i nosů a ze samých slalomů by byl z člověka ram-pouch coby dup.

Sjezdováním unavení Oftalmáci tentokrát našli přístřeší v krásném lesním srubu Bumbálka, kde při svitu petrolejek a praskání kamen usušili nejednu mokrou nohavici. A co by to bylo za oftalmáckou výpravu, kdyby po tradiční specialitě (rizotu) nepřišly na řadu večerní hry? Nu, a tak se hrálo, venku i

vevnitř, při světle i potmě (baterce i petrolejce). Scénky písniček, pohádka na pokračování, asociace, lemíci, pyraně a pak už jen zazpívat Grónskou zem od pana Nohavici a hurá do peřin.

A zítra? No přeci nanovo. A že jsou ty pololetky vždycky hnedka pryč? Holt budeme muset vyrazit za rok zas.

Eva Pešlová, vedoucí TOM Oftalmo

www.tomoftalmo.cz

Počet držitelů Evropských karet mládeže v České republice roste

Je to již deset měsíců, co Česká rada dětí a mládeže začala vydávat identifikační a slevové karty EYCA (či původně EURO<26) pro mladé lidi od 5 do 30 let.

V současné době můžeme říci, že ačkoli některé věci v projektu se teprve rozjištějí, ty největší změny jsou již za námi – nové grafické materiály, webové stránky, výroba karet pomocí tiskárny apod.

Začátek roku se u nás nesl ve znamení výroby speciálních karet pro členská sdružení ČRDM: všichni zájemci měli do po-

loviny února možnost nechat si vytvořit vlastní podobu karty na základě grafických podkladů, které nám zaslali. Takto si mohli vytvořit karty designově značně odlišné od standardních karet EYCA – např. vložení symbolů, fotografií na pozadí apod. Členská sdružení ČRDM mají hned několik výhod při výrobě karet pro své členy: jednak si mohou zvolit z několika variant (jednou z nich je právě kompletně vlastní grafika karet), dále lze vyrobit karty i pro držitele starší 30 let (i když na ně nemohou čerpat slevy) a v neposlední řadě se cena karet pro členy ČRDM rovná jejich výrobním nákladům a snižuje se také větším množstvím karet.

Zatím byly v rámci projektu vyrobeny členské karty EYCA pro tři sdružení: Asociace turistických oddílů mládeže (A-TOM), kterým karty postupně vydáváme zcela kompletní (to znamená

včetně fotografie, vytištěných identifikačních údajů konkrétního člena, názvu oddílu apod.). Dalšími sdruženími jsou Hnutí Brontosaurus, usilující o zlepšení životního prostředí a Asociace středškolských klubů, pečující o zájmové

a odborné aktivity mládeže do 26 let. Speciální členské karty právě vyrábíme také pro Junák – svaz skautů a skautek ČR, Pražskou organizaci Pionýra, Royal Rangers a Duhu.

Držitelé karet EYCA mohou využít asi

Speciální nabídka pro členy České rady dětí a mládeže od Vodafonu

Balíček ČRDM

20 minut | 50 SMS | Internet v mobilu 300 MB
Volání a SMS vrámci skupiny ČRDM zdarma

Měsíční poplatek	331,74 Kč
Standardní cena	688,70 Kč
Po vyčerpání minut	5,55 Kč
Po vyčerpání SMS	1,21 Kč

Všechny uvedené ceny jsou včetně 21% DPH.

Jak si Balíček ČRDM objednat?

- Na stránce www.vodafone.cz/crdm zadejte kód, který si vyžádejte u svého administrátora.
Nebo zavolejte na zelenou linku **800 777 791** (pracovní dny 9-18 hodin), kde s vámi konzultant společnosti Vodafone provede telefonickou objednávku.
- V případě on-line objednání vám Vodafone do 4 pracovních dnů od odeslání objednávky zavolá, aby ji ověřil.

Telefonování ani SMS v rámci sítě ČRDM neodčerpávají volné minuty ani SMS v rámci balíčku.

Tato nabídka není standardně poskytována, proto není možné řešit požadavky týkající se této nabídky ve značkových prodejnách Vodafonu.

tisíčovku slev v ČR, jejichž kompletní seznam je na www.eyca.cz/slevovamista. Z těch novějších stojí za zmínku Cinema City – síť 13 multikin v Praze, Brně, Liberci, Pardubicích, Plzni, Ústí nad Labem a brzy v Ostravě. Každý držitel karty EYCA může zhlédnout film za studentskou cenu.

Možná ale s přicházejícím jarem bude-

te mít chuť spíš vyrazit někam na výlet nebo alespoň za kouskem přírody – slevu 10% na kartu EYCA poskytuje Akvárium Krčinův dům a děti i dospělí se tu mohou kochat pohledem na živé rybky. Současně se můžete zúčastnit různých přednášek a besed s tematikou přírody. Do třetice všeho dobrého navštivte třeba jihlavskou zoologickou zahradu, protože tam dostanou držitelé karty EYCA

50% slevu ze základního vstupného pro dospělé.

A opět, stejně jako minule, vás vyzýváme, abyste nám napsali svá přání a nápady ohledně slevových míst ve vašem městě nebo kraji (pište, prosím, na e-mail info@eyca.cz, nezapomeňte adresu a telefonní číslo daného místa).

Kateřina Bizubová

Jaké konání, jaké činy jednotlivců mohou podle Vás nejspíše prospět rozvoji občanské společnosti?

Napadá Vás, kde by si to mohly děti a mladí lidé trénovat?

Erik Martin Lawart

ševcovský mistr

Především je to čin, který se vymyká diktátu našich vnitřních programů, tedy vlivům školy, společnosti a rodiny. Každý akt takové svobodné vůle může, pokud dojde k jeho pochopení, ovlivnit

– z mého hlediska pozitivně (byť by se jevil na první pohled zavrženíhodně) – celou společnost.

Kristýna Bábková

herečka a dabérka

Jediné, co podle mne může každý občan pro společnost udělat, je uvědomit si sám sebe jako svobodného člověka.

Fungovat v naší zemi jako samostatně myslící a jednající osoba a nepodléhat slepě masové manipulaci.

Dopřát si možnost informované volby.

Objevit v sobě špatné vlastnosti a zbavovat se jich a pracovat na těch dobrých.

Základem všeho by měla být rodina. Tam by děti měly vidět vzory chování.

Měly by v ní cítit lásku a oporu, protože cesta svobodného člověka není jednoduchá. A není možné ji nikde natrénovat. Řídit se svými pocity je přece přirozené, měli bychom dětem tenhle dar přírody ponechat a nesoudit je za jejich volby, i když s nimi nemusíme souhlasit.

Foto archiv respondentů ankety

Jednou větou

Společný projekt českých a kanadských debružářů ERANA má další zajímavé pokračování: na rozdílných kontinentech začínají mladí nadšenci sledovat v místních podmínkách růst rostlin – Seedgrow.

www.debruar.cz

Ve čtvrtek 7. března 2013 se v zrcadlových sálech MŠMT ČR rozhodovalo o finalistech jubilejního, již 20. ročníku ankety o nejoblíbenějšího učitele ČR – Zlatý Ámos 2013: ze 17 pedagogů, kteří se do semifinále probojovali z regionálních kol, porota do finále poslala šest.

www.folklorisdruzeni.cz

V úterý 23. dubna 2013 vypukne jarní dobročinný bazar Letního domu

na Náměstí Míru, kde se široké veřejnosti opět naskytne příležitost jednak provětrat své šatníky, poličky i sklepy, a jednak koupí nabízených věcí přispět na dobrou věc: výtěžek z prodeje poslouží k realizaci dvou letních sociálně-terapeutických pobytů pro děti, které vyrůstají v dětských domovech.

www.letnidum.cz

Bylo spuštěno letošní hlasování o osobnost Folkového kvítka, festivalu, jehož 22. ročník se odehraje 11. května 2013.

www.folkovkykvitek.cz

Národní konference na téma Arabské jaro, pořádaná ELSA Brno ve dnech 18.–19. dubna 2013, je již druhou konferencí v řadě, jejíž ambicí je završit celonárodní projekt, vytvořený a pořádaný ve spolupráci všech čtyř lokál-

ních fakultních ELSA skupin působících v ČR, pod patronátem národní ELSA skupiny.

www.elsa.cz

Brazilská pláž Copacabana a letecká základna Santa Cruz budou hostit účastníky světového setkání mládeže SDM 2013 v Rio de Janeiro; hlavní program červencového setkání se uskuteční na pláži Copacabana, kde se chystá úvodní mše, uvítací program s papežem a také tradiční křížová cesta.

www.aksm.adam.cz

Na první březnový víkend si naplánovala další soustředění dorostenecká reprezentace Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, připravující se na mistrovství světa v požárním sportu v ruském Podolsku.

www.dh.cz

Dětská tisková agentura v akci (foto archiv DTA)
Velikonoce ve sdružení Radost (foto František Fráňa)

